

HAFTAYA BAKIŞ

Fed'in Mart ayında faiz artırımına gitmesi bekleniyor.

Fed guvernörlerinin geçtiğimiz hafta yaptıkları açıklamalar küresel piyasalar tarafından yakından takip edildi. Haftanın ilk yarısında birçok Fed yetkilisi, ABD'de istihdam piyasasının güçlendiğine atıfta bulunarak politika faizinin yakın bir gelecekte artırılması gerektiğini ifade etti. Bu gelişme, önümüzdeki hafta gerçekleştirilecek olan toplantıda Fed'in faiz artıracığı yönündeki beklentileri destekleyerek ABD'de tahvil faizlerinin yükselmesine neden oldu. Doların diğer gelişmiş ülke para birimleri karşısındaki değerini gösteren DXY endeksi son 7 haftanın en yüksek seviyesini test etti. Fed Başkanı Janet Yellen da geçtiğimiz Cuma günü yaptığı konuşmasında küresel piyasalardaki risklerin azaldığını belirterek ABD ekonomisinin iyi bir performans sergilediğini ifade etti. Yellen ayrıca, Fed'in 2017 yılında önceki yıllara kıyasla daha fazla faiz artırımının uygun olacağını vurguladı. Bu hafta ABD'de açıklanacak olan işgücü piyasası verileri gündemde üst sıralarda yer alıyor. Tam istihdama yaklaşan ABD'de tarım dışı istihdam artışının Şubat ayında bir miktar ivme kaybedebileceği düşünülürken, bu gelişmenin ortalama saatlik kazançlara ne ölçüde yansdığı Fed'in politikalarına ışık tutması bakımından önem taşıyor.

Geçtiğimiz haftanın bir diğer önemli gelişmesi de ABD Başkanı Trump'un yaptığı konuşmaydı. 1 trilyon dolarlık yatırımı hayata geçirecek düzenlemeleri Kongre'nin onayına sunacağını belirten Trump'un daha önce sıklıkla dile getirdiği korumacı ekonomi politikalarına konuşmasında yer vermemesi piyasalar tarafından olumlu karşılandı. Yatırımcıların artan risk iştahının etkisiyle ABD borsaları rekor tazeledi.

Euro Alanı ekonomisi iyileşiyor.

Euro Alanı'nda Şubat ayı enflasyonu %2 seviyesinde açıklandı. Enerji fiyatlarının hariç tutulduğu çekirdek enflasyon ise bu dönemde %1,2 düzeyinde gerçekleşti. ECB'nin bu hafta gerçekleştireceği toplantısında para politikasında değişikliğe gitmesi beklenmezken, son dönemde artış eğiliminde olan enflasyona yönelik yapılacak değerlendirmeler yakından takip edilecek. Ayrıca, Euro Alanı'nda bileşik PMI endeksi Şubat ayında 56 seviyesinde gerçekleşerek bölgede iktisadi faaliyetin Nisan 2011'den bu yana en güçlü performansını sergilediğine işaret etti. Euro Alanı'nda ekonomik aktivitedeki iyileşme işgücü piyasasındaki toparlanmayı beraberinde getiriyor. Son aylarda küresel piyasalarda euronun zayıf bir performans sergilemesi de Euro Alanı'nda ihracatın önümüzdeki dönemde artacağı yönündeki beklentileri destekliyor.

Altın fiyatları geriledi.

Geçtiğimiz hafta, Fed'in faiz artırımına yaklaştığına ilişkin görüşlerin güçlenmesiyle ABD 10 yıllık Hazine tahvil faizlerinin yükseliş kaydetmesi altın fiyatlarının gerilemesine neden oldu. Altın fiyatları haftalık bazda %1,8 gerileyerek Cuma gününü 1.234 dolar/ons seviyesinde tamamladı. OPEC anlaşmasından muaf tutulan Nijerya'nın günlük petrol üretimini sürpriz biçimde 2,1 milyon varile çıkardığını açıklamasının ardından petrol fiyatları gerilerken, OPEC'in Şubat ayında da üretimini önemli ölçüde azalttığı yönündeki haberlerle birlikte petrol fiyatları kayıplarını büyük ölçüde telafi etti. Kasım ayındaki toplantısında günlük petrol üretimini yaklaşık 1,2 milyon varil azaltma kararı alan OPEC'in, vermiş olduğu bu taahhüdü Şubat ayında %94 oranında yerine getirdiği görüldü. Brent türü ham petrolün varil fiyatı haftayı nispeten yatay bir seyirle 54 dolar seviyesinde kapattı.

HAFTALIK VERİLER

	24.Şub	3.Mar	Değişim		24.Şub	3.Mar	Değişim
BIST-100 Endeksi	88.258	89.722	% 1,7 ▲	EUR/USD	1,0560	1,0620	% 0,6 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%11,15	%11,34	19 bp ▲	USD/TL	3,6055	3,7019	% 2,7 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,32	%2,49	18 bp ▲	EUR/TL	3,7990	3,9302	% 3,5 ▲
EMBI+ (baz puan)	336	331	-5 bp ▼	Altın (USD/ons)	1.257	1.234	-% 1,8 ▼
EMBI+ Türkiye (baz puan)	331	337	6 bp ▲	Petrol (USD/varil)	54,6	54,4	-% 0,3 ▼

bp: baz puan

İhracat yıla güçlü bir başlangıç yaptı.

En büyük dış ticaret pazarımız olan Euro Alanı'nda iktisadi faaliyetin iyileşme kaydetmesi Türkiye'nin ihracat performansını olumlu yönde etkiliyor. Ocak ayında ihracat, bir önceki yılın aynı dönemine göre %18,1 artarak 11,3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde, yeni modellerin satışa sunulduğu motorlu kara taşıtları ihracatındaki yıllık %37'lik artış dikkat çekti. Demir çelik sektörünün ihracatı emtia fiyatlarındaki gelişmelerin de etkisiyle %47 yükselirken, parasal olmayan altının da ihracat artışına katkı sağladığı görüldü. Aynı dönemde, Türkiye'nin ithalatı ise %15,9'luk artışla 15,6 milyar dolar oldu. Bu gelişmede, petrol fiyatlarının son dönemde artış eğiliminde olması belirleyici oldu ([Dış Ticaret Dengesi raporumuz](#)).

Şubat ayı için açıklanan geçici veriler de dış ticaretteki toparlanmanın sürdürüğüne işaret etti. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı verilerine göre, Şubat ayında ihracat ve ithalat sırasıyla 12,1 milyar dolar ve 15,8 milyar dolar oldu. Böylece, ihracatın ithalatı karşılama oranı %76,6 ile son bir yılın en yüksek seviyesinde gerçekleşti.

İmalat sanayiinde toparlanma...

Şubat ayında imalat sanayi PMI 49,7 düzeyinde gerçekleşerek iktisadi faaliyetteki toparlanmayı teyit etti. Bu dönemde imalat sanayiinde üretim ve istihdam alt endeksleri önemli ölçüde artarken, dış talepteki toparlanmanın etkisiyle yeni siparişler kaleminde görülen hızlı yükseliş dikkat çekti. Öte yandan, son aylarda Türk lirasında yaşanan değer kayıpları nedeniyle yurt içinde imalat sektörünün girdi maliyetlerinin arttığı görülüyor. Bu gelişme Şubat ayında genel endekste gözlenen yükselişi sınırlandırdı.

Enflasyonda yükseliş devam ediyor.

Son aylarda yukarı yönlü bir seyir izleyen enflasyon, bu eğilimini Şubat ayında da sürdürdü. Şubat ayında TÜFE %0,81 ile beklentilerin oldukça üzerinde artarken, TÜFE'deki yıllık artış %10,13'e ulaşarak Nisan 2012'den bu yana ilk kez çift haneli seviyeye ulaştı. Şubat ayında ulaştırma grubunda kaydedilen %2,8'lik artış enflasyonun 48 baz puan yükselmesine neden oldu. Bu gelişmede, otomobil fiyatlarının mevsimsel etkilerle hızlı artması ön plana çıkarken aynı dönemde TL'deki değerlenmenin akaryakıt fiyatlarındaki yükselişi baskıladığı görüldü. Olumsuz hava koşulları nedeniyle Ocak ayında önemli ölçüde artış kaydeden işlenmemiş gıda fiyatları, Şubat ayında nispeten yatay seyretti. Bu dönemde işlenmiş gıda fiyatlarındaki %1,33'lük artış dikkat çekerken, giyim ve ayakkabı grubunda fiyatlar mevsimsel faktörlerin de etkisiyle %3,35 gerileyerek enflasyondaki yükselişi sınırlandırdı. Döviz kurları ve emtia fiyatlarındaki gelişmelerden daha fazla etkilenen üretici fiyatları da Şubat ayında hızlı yükseldi. Şubat ayında Yİ-ÜFE'deki artış %1,26 oldu. Böylece, Yİ-ÜFE'deki yıllık artış %15,36 ile Temmuz 2008'den bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşerek maliyet enflasyonuna yönelik endişeleri canlı tuttu ([Enflasyon Gelişmeleri raporumuz](#)).

TL'de değer kaybı...

Önceki haftalarda yatırımcıların Türkiye'ye yönelik risk algısında gözlenen iyileşme paralelinde güçlü bir seyir izleyen Türk lirası geçtiğimiz hafta dolar ve euro karşısında değer kaybetti. Bu gelişmede Fed yetkililerinin açıklamalarına paralel doların küresel piyasalarda artış eğiliminde olması etkili olurken, artan jeopolitik riskler nedeniyle TL'nin diğer gelişmekte olan ülke para birimlerinden olumsuz yönde ayrıştığı görüldü. Geçen hafta Türk eurotahvillerinin risk primi de 6 puan yükselişle 337 baz puana ulaştı. TL varlıklara yönelik gerileyen talep nedeniyle getiri eğrisi yukarı yönlü bir seyir izlerken, 2 yıl vadeli gösterge tahvilin bileşik faizi haftayı 19 baz puanlık yükselişle %11,34'ten tamamladı. Bankacılık hisseleri öncülüğünde yükselişini sürdüren BİST-100 endeksi ise haftalık bazda %1,7 arttı.

Bu hafta yurt içinde Hazine'nin gerçekleştireceği ihaleler yakından takip edilecek. Pazartesi ve Salı toplamda 4 ihale ile borçlanması beklenen Hazine'nin Çarşamba günü 13,5 milyar TL ile yüklü bir iç borç geri ödemesi bulunuyor. Ayrıca, önümüzdeki hafta gerçekleştirilecek TCMB toplantısı öncesinde fiyat istikrarına yönelik artan risklerin yurt içi piyasaların seyrinde etkili olması bekleniyor.

SEKTÖREL GELİŞMELER

Konut fiyatlarındaki artış hız kesti.

Son dönemde konut piyasasındaki arz/talep koşullarının dengelenme eğiliminde olmasının yanı sıra tüketicilerin nispeten ihtiyatlı bir tavır sergilemeleri nedeniyle, Türkiye’de konut fiyatlarının artış hızı ivme kaybediyor. TCMB tarafından yayımlanan istatistiklere göre, Aralık ayında Türkiye’de konut fiyatları yıllık bazda %12,2 ile son 44 ayın en düşük artışını kaydetti. Bu gelişmede, İstanbul’da konut fiyat artışlarının yavaşlaması etkili olurken, güvenlik endişelerinin arttığı Kilis, Adıyaman ve Gaziantep bölgesinde konut fiyatlarının yıllık bazda gerilemesi dikkat çekti. Öte yandan, inşaat sektörünün nispeten canlı bir seyir izlediği İzmir’de konut fiyatları yıllık bazda %17,6 oranında arttı.

Otomotiv pazarı Şubat’ta daraldı.

Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD) verilerine göre, Türkiye otomobil ve hafif ticari araç satışları Şubat’ta önceki yılın aynı dönemine göre %11,1 daralarak 46.965 adet oldu. ÖTV oranlarında yapılan düzenlemelerin de etkisiyle bu dönemde otomobil satışları %14,6’lık düşüş kaydederken, hafif ticari araç satışlarının %0,6 ile sınırlı bir artış kaydettiği görüldü.

Şubat ayında elektrik üretimi arttı.

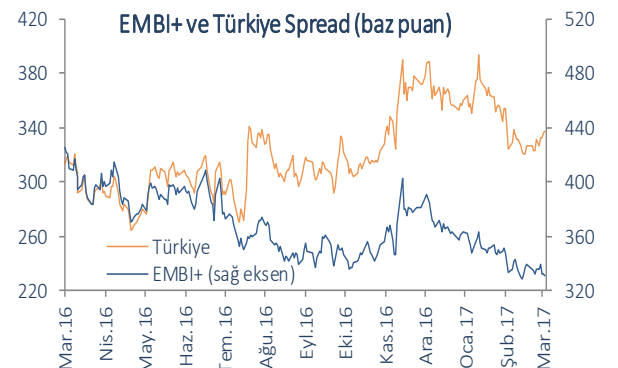
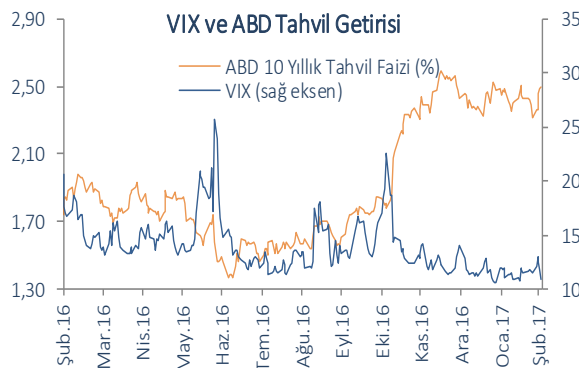
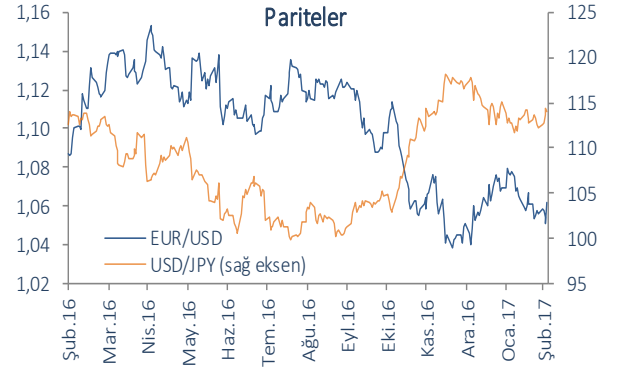
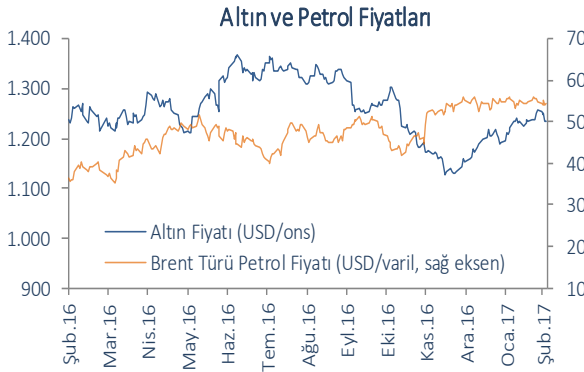
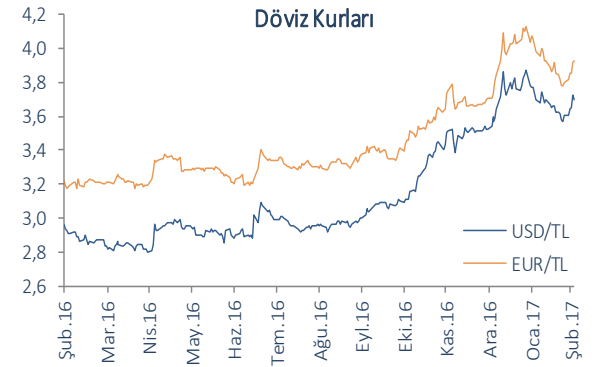
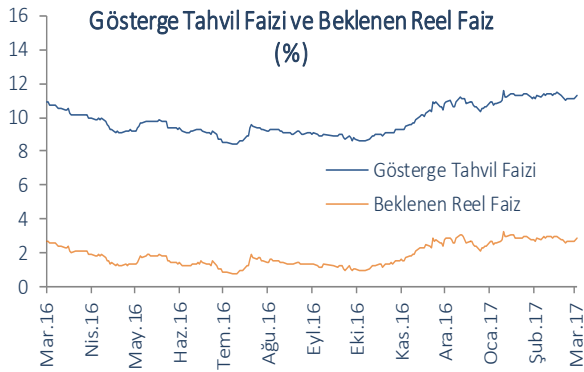
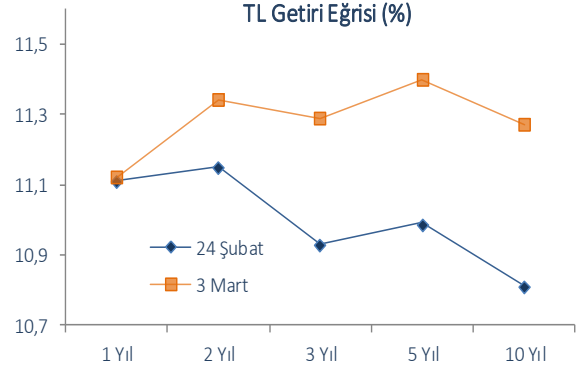
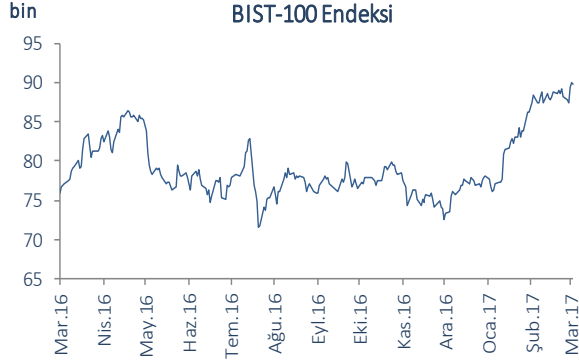
TEİAŞ tarafından yayımlanan verilere göre, Şubat ayında Türkiye’de elektrik üretimi yıllık bazda %8,7 oranında artarak 22,5 bin GWh’ye yükseldi. Elektrik üretiminin %37’si doğalgaz santrallerinden, %18,9’u hidrolik santrallerden, %18’i de ithal kömür santrallerinden karşılandı. Ayrıca, yerli elektrik üretiminin artırılmasını amaçlayan politikalar çerçevesinde linyit ve rüzgâr enerjisi santrallerindeki aktivite hız kazandı. Bu santraller, toplam üretim içerisindeki paylarını 1’er puan artırdı ve Türkiye’de elektrik üretiminin sırasıyla %15’ini ve %6,9’unu oluşturdu.

Rusya’dan gelen turist sayısında artış...

Ocak ayında Türkiye’ye gelen turist sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre %9,8 gerileyerek 1,1 milyon kişi seviyesinde gerçekleşti. Güvenlik endişelerinin arttığı bu dönemde Avrupa’dan gelen turist sayısı %24,3 oranında azalarak 364 bin kişiye geriledi. Öte yandan, son aylarda Rusya ile düzelen ilişkilerin turizm sektörünü olumlu yönde etkilemeye başlaması dikkat çekti. Bu dönemde Rusya çıkışlı ziyaretçi sayısı yıllık bazda %81,5 artarak 40 bin kişiye ulaştı.

Türkiye Otelciler Birliği tarafından yayımlanan istatistiklere göre Ocak ayında otel doluluk oranı %47,2’ye geriledi. Turistlerin en fazla tercih ettiği destinasyon olan İstanbul’daki otellerin doluluk oranı %45,7’ye kadar düşerken, konaklama ücretlerinde yapılan indirimlerin devam ettiği görülüyor. Ocak 2016’da 96 euro olan ortalama konaklama fiyatı bu yılın aynı ayında 67 euroya geriledi.

PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
6 Mart	TCMB Reel Efektif Döviz Kuru Verisi	Şubat	
	5 Yıl Vadeli Tahvilin İhracı		
	9 Yıl Vadeli Tahvilin Yeniden İhracı		
7 Mart	ABD Fabrika Siparişleri Verisi	Ocak	
	2 Yıl Vadeli Tahvilin Yeniden İhracı		
	10 Yıl Vadeli Tahvilin İhracı		
8 Mart	ABD Dış Ticaret İstatistikleri	Ocak	
	Euro Alanı Nihai GSYH Büyüme Verisi	4.Çeyrek	%1,7
	TÜİK Sanayi Üretim Endeksi	Ocak	
8 Mart	Hazine İç Borç Geri Ödemesi (13,5 milyar TL)		
	ABD ADP İstihdam Verisi	Şubat	183 bin kişi
	Japonya Nihai GSYH Büyüme Verisi	4.Çeyrek	%1,6
9 Mart	Almanya Sanayi Üretim Endeksi	Ocak	-%0,5
	Çin Dış Ticaret İstatistikleri	Şubat	
	Çin Tüketici Fiyat Endeksi	Şubat	%1,8
9 Mart	Çin Üretici Fiyat Endeksi	Şubat	%7,5
	Avrupa Merkez Bankası (ECB) Toplantısı ve Faiz Kararı	Mart	
	10 Mart	ABD Tarım Dışı İstihdam Verisi	Şubat
10 Mart	ABD İşsizlik Verisi	Şubat	%4,7
10 Mart	ABD Ortalama Saatlik Kazançlar Verisi	Şubat	

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Aslı Göksun Şat Sezgin - Uzman
asli.sat@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.
erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman
dilek.kaya@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.